

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Arengukomisjon

2014/2017(INI)

3.3.2014

ARVAMUS

Esitaja: arengukomisjon

Saaja: väliskomisjon

Soovitus nõukogule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 69.
istungjärgu kohta
(2014/2017(INI))

Arvamuse koostaja: Kriton Arsenis

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

2015. aasta järgne arengukava

1. tunnistada, et aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel on tehtud märkimisväärsed ja olulisi edusamme – sealhulgas vähendatud poole võrra inimeste arvu, kellel puudub püsiv juurdepääs paranenud joogivee allikatele, vähendatud linnades oluliselt slummielanike arvu, saavutatud märkimisväärsed edu võitluses malaaria ja tuberkuloosiga ning nähtavat paranemist kõigis tervishoiu valdkondades ja ka juurdepääsu osas esmatasandi haridusele; taunida siiski asjaolu, et enamik Aafrika riike on arengueesmärkide saavutamisest veel kaugel;
2. rõhutada, et ülemaailmseid jõupingutusi aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks tuleks veel enne 2015. aastaks kehtestatud tähtaega suurendada ja neis tuleks keskenduda valdkondadele, kus edasimineku on olnud kõige väiksem;
3. rõhutada, et erilist tähelepanu tuleb pöörata vähim arenenud ning konflikti- ja konfliktijärgses olukorras olevate riikide vajadustele, kuna jätkusuutlikku arengut takistavad kõige enam rahu ja turvalisuse puudumine, ning et 1,5 miljardit inimest elab riikides, mis ei ole suutnud täita ühtegi aastatuhande arengueesmärki;
4. teha jõupingutusi selleks, et muuta 2015. aasta järgsete eesmärkide saavutamise püüdlused võimalikult kaasavaks, et kindlustada arenguriikide isevastutus nende eesmärkide täitmisel; nõuda tungivalt, et rahvusvaheline üldsus looks võimaldava ja kaasava keskkonna, milles parlamendid, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja kohalikud ametivõimud suudavad täita oma poliitikakujundaja, järelevalvaja ja täidesaatja ülesandeid;
5. tagada, et vaesuse kaotamine jääb uues ühtses ja integreeritud raamistikus prioriteediks koos ebavõrdsuse vastu võitlemise ja säästva arengu edendamise; tagada, et vaesuse määratlemisel võetaks arvesse peale sissetuleku ka muid inimarengu näitajaid, arvestades, et vaesus hõlmab puudust mitmes inimeste eluvaldkonnas, nagu juurdepääs haridusele ja tervishoiule, elektrienergiale, tööhõivele, toidule ja eluasemele; märkida, et arenguprotsessi jätkusuutlikkuse ja kaasavuse hindamiseks on vaja selgelt määratletud kogumit kvantitatiivsetest ja kvalitatiivsetest näitajatest;
6. jätkata inimõigustel põhinevat lähenemisviisi ja tagada, et universaalsed inimõigused on 2015. aasta järgse raamistiku keskmes;
7. rõhutada, et toit ei ole üksnes kaup, vaid juurdepääs toidule on üldine inimõigus, ning rõhutada ÜRO Peaassamblee vastutust aidata kaasa ülemaailmsele toiduga kindlustatusele, võimaldades arengumaadel suurendada ja mitmekesistada oma toodangut ja toetada neid selles, keskendudes väikesele, keskkonnavalaselt jätkusuutlikule ja orgaanilisele põllumajandusele ning kohalike seemnesortide vabale kasutusele: see parandaks arengumaade toiduga kindlustatust ja aitaks vastata kohalike turgude

nõudlusele; nõuda sellega seoses suuremaid jõupingutusi rahvusvaheliste ettevõtete poolt maade hõivamise vastu võitlemisel ning tagada kohalike ja põlisrahvaste maa omamisega seotud õiguste austamine;

8. nõuda rangemat maakasutuse planeerimist, millega parandataks eelkõige metsakogukondades toidule ja turgudele juurdepääsu ning säilitatakse või suurendatakse metsaga kaetud maa osakaalu ja kaitstakse maanteedeta piirkondi, mis on täielikult kooskõlas ÜRO konventsioonidega, nagu ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioon, eelkõige programmiga REDD+ ja bioloogilise mitmekesisuse konventsiooniga, keskendudes Aichi eesmärkidele;
9. rõhutada, et poliitikavaldkondade arengusidusus on peamine põhimõte, mida tuleb 2015. aasta järgses raamistikus järgida, pöörates erilist tähelepanu ühelt poolt võimalikele konfliktidele arengupoliitikate vahel ja teiselt poolt põllumajandus-, kalandus- ja energiapoliitika ning rahvusvaheliste kaubandus- ja investeerimislepingute vahel, asetades erilise rõhu investori ja riigi vaidluste lahendamise klauslile, mis ähvardab kinnistada riigid nappi regulatiivraamistikku;
10. edendada soolist võrdõiguslikkust ning tüdrukute ja naiste õiguste suurendamist eraldiseisva eesmärgina; tagada, et soolist võrdõiguslikkust edendatakse kõigi arengueesmärkide raames, ning kindlustada sektoripõhine käsitus ning sugude lõikes andmete kogumine;
11. nõuda ÜRO Peaassamblee liikmetelt, et nad seaksid ettevõtjate aruandluse täieliku läbipaistvuse ning võitluse korruptsiooni, rahapesu, maksuparadiiside, ebaseaduslike rahavoogude ja kahjulike maksustruktuuride vastu rahvusvaheliste finantseerimis- ja arenguasutuste tegevuskavas põhiprioriteediks;
12. rõhutada, et arengu valdkonnas saavutatud tulemused ei ole püsivad, kui puudub hea valitsemistava, vastutustundlikud demokraatlikud institutsioonid ning õigusriik; tagada seetõttu, et uues raamistikus kajastuks selge pühendumus demokraatlikule valitsemistavale;

Arengu rahastamine

13. kindlustada, et uusi ambitsioonikaid eesmärke toetatakse sama ambitsioonikate ja innovatiivsete arengu rahastamisvahenditega; rõhutada, et kliimamuutuse ning jätkusuutliku energia kättesaadavusega seotud rahastamine ei tohiks kahjustada kohustust kasutada 0,7 % kogurahvatulust ametlikule arenguabile, sealhulgas 0,15 % kuni 0,20 % vähim arenenud riikidele, vaid peaks seda täiendama; parandada abi tõhusust ja abiandjate koordineerimist; võtta juhtroll ja kindlustada, et finantssektor aitab näiteks finantstehingute maksu kaudu kaasa uute ülemaailmsete eesmärkide täitmisele;

Keskkonnasäästlikkus

14. märkida, et ülemaailmsed probleemid jäävad ja tõenäoliselt suurenevad ning et kliimamuutus ja keskkonnaseisundi halvenemine ähvardavad nurjata aastatuhande arengueesmärkide suunas tehtud edusammud; märkida ühtlasi, et erilist tähelepanu tuleb pöörata kliimamuutuse mõju leevendamisele ja sellega kohanemisele ning katastroofiohu

vähendamisele ning vastupanuvõime suurendamisele, keskendudes 2015. aasta järgses tegevuskavas kõige vaesematele ja kõrvalejätetumatele isikutele; rõhutada, et investeerimine katastroofiohu vähendamisse enne katastroofi toimumist on märksa kulutasuvam kui katastroofi tagajärgedega tegelemise rahastamine;

15. leppida enne ÜRO Peaassamblee istungjärku kokku, et ELi kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärgiks seatakse 2030. aastaks 50 %, mis on täielikult kooskõlas ELi eesmärgiga piirata maakera soojenemist 2 Celsiuse kraadiga ning vähendada heiteid 2050. aastaks 1990. aasta tasemega võrreldes 95 %, mis võimaldab ELil täita rahvusvahelisel tasandil juhtpositsiooni kliimamuutusega võitlemisel; kasutada ÜRO Peaassamblee istungjärku selleks, et nõuda suurtelt kasvuhoonegaaside tekitajatelt oma heitkoguste olulist vähendamist ning kõigilt riikidelt, et nad aitaksid vähendada ülemaailmseid heiteid, järgides 2°C eesmärki ning humanitaar- ja arengualaseid õigusi ja vajadusi;
16. tuletada meelde kohustust, mille arenenud riigid võtsid Cancúnis 2010. aastal toimunud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil, pakkuda 2020. aastani igal aastal 100 miljardi USA dollari suurust uut täiendavat rahastamist, et täita arengumaades kliimamuutusest tingitud vajadused; märkida, et see rahastamine peaks tagama vahendite tasakaalustatud jaotamise kohandamis- ja leevendamismeetmete vahel;
17. juhtida tähelepanu võimalikule kahjulikule mõjule, mida biokütuse tootmine avaldab toiduga kindlustatusele ning kohalike ja põlisrahvaste maaomandi õigustele; näidata ELi suurt pühendumust sellise mõju ärahoidmisele ning kasutada üksnes tõhusaid ja sotsiaalselt vastutustundlikke vahendeid kasvuhoonegaasi heitkoguste jätkuvaks vähendamiseks;

Rahu ja julgeolek

18. teha tööd relvarahu nimel ning peatada verevalamine Süürias; püüda saavutada humanitaarsete põhimõtete austamine; teha kõik endast olenev, et saada juurdepääs Süürias kannatada saanud elanikkonnale, mis ulatub 2014. aastal hinnanguliselt pea kolme neljandikuni riigi 22 miljonist elanikust; tagada, et Süürias leitud keemiarelvade kõrvaldamine, üleandmine ja hävitamine toimub täielikult läbipaistval moel, mis on kehtivaid keskkonnavalaseid eeskirju arvestav, ja et tegevus ei vii gaasiliste heitmete, kemikaalide või kõrvalproduktide õhku või vette paiskamiseni;
19. mõista hukka humanitaartöötajate ja vara vastased rünnakud, abitegevuse häirimine ja laiaulatuslik varude rüüstamine, mis on toimunud Lõuna-Sudaanis ja mis tõsiselt takistab abivajava tsiviilelanikkonnani jõudmiseks tehtavaid pingutusi;
20. mõista hukka ohud, millega humanitaarabi osutajad Kesk-Aafrika Vabariigis kokku puutuvad ja riigis laialt levinud inimõiguste rikkumised;

Euroopa Liit ÜROs

21. jätkata viljakat koostööd mitmepoolsuse ja ülemaailmse valitsemise toetuseks, ning rõhutada 2014. aasta veebruaris oma 10. aastapäeva tähistanud Euroopa Liidu ja ÜRO vahelise strateegilise partnerluse tähtsust;

22. suurendada teadlikkust asjaolust, et 2015. aasta kuulutatakse Euroopa arengu aastaks, mis annab enneolematu võimaluse Euroopa üldsuse teadmiste suurendamiseks globaalsete probleemide ja ühiselt kokku lepitavate uute arengueesmärkide tähtsuse kohta.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	3.3.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 10 -: 4 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Eva Joly, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Michèle Striffler, Ivo Vajgl
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Kriton Arsenis, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Isabella Lövin, Csaba Óry, Judith Sargentini